

ترجمه
عبر الحکم و در الکلم

آیت الله محسن غرویان

www.ketab.ir

سرشناسه	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق
عنوان قراردادی	: غررالحکم و دررالکلم، فارسی - عربی
عنوان و نام پدیدآور	: غررالحکم و دررالکلم / عبدالواحد بن محمد تمیمی آمدی، ترجمه محسن غرویان
مشخصات نشر	: قم: آتشکده، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۸۳۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۷۰۴-۲۰-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. کلمات قصار
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. احادیث
موضوع	: احادیث شیعه - قرن ۵ ق.
شناسه افزون (شخص)	: آمدی، عبدالواحد بن محمد، ۵۱۰ ق. گردآورنده
شناسه اثر (شخص)	: غرویان، محسن، مترجم
رده‌بندی کنگ	: BP۳۹/۰۴۲ ۱۳۹۵
رده‌بندی ریزی	: ۲۹۷/۹۴۱۵
شماره کتابشناسی مؤسسه	: ۱۳۰۵۶ - ۸۲ م

غررالحکم و دررالکلم

مؤلف: عبدالواحد تمیمی آمدی

مترجم: آیت‌الله محسن غرویان

همکاران: آقایان حسین ذاکر، سوری و فصیحی

ناشر: آتشکده

چاپ: احسان

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۶

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-8704-20-1 / 978-600-8704-20-1

مرکز پخش: قم، خیابان معلم، معلم ۱۲، کوی فرجام، پلاک ۲۹

۰۹۱۲۷۵۳۴۲۲۹ / ۰۹۱۲۷۴۷۷۶۷۸ — ۰۲۵ - ۳۷۷۴۴۸۰۱ / ۰۲۵ - ۳۷۸۳۸۵۷۳

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

هرگونه کپی‌برداری منوط به اجازه کتبی از ناشر می‌باشد.

فهرست

۷	مقدمه
۹	حرف «الف»
۲۳۸	حرف «ب»
۲۵۷	حرف «ت»
۲۷۵	حرف «ث»
۲۸۳	حرف «ج»
۲۹۴	حرف «ح»
۳۱۲	حرف «خ»
۳۲۶	حرف «د»
۳۳۲	حرف «ذ»
۳۳۷	حرف «ر»
۳۵۳	حرف «ز»
۳۵۹	حرف «س»
۳۷۲	حرف «ش»
۳۸۵	حرف «ص»
۳۹۹	حرف «ض»
۴۰۲	حرف «ط»

۴۱۲	حرف «ظ»
۴۱۶	حرف «ع»
۴۵۳	حرف «غ»
۴۶۳	حرف «ف»
۴۸۱	حرف «ق»
۴۹۹	حرف «ک»
۵۳۵	حرف «ل»
۶۲۰	حرف «م»
۷۸۱	حرف «ن»
۷۹۴	حرف «و»
۸۰۶	حرف «ه»
۸۱۴	حرف «ی»

www.ketab.ir

مقدمه

سلام بر اعیان الهی که زینت زمین و ستاره آسمانیان اند. درود بر خاتم پیامبران و نبی مکرم اسلام حضرت خاتم النبیین محمد مصطفی ﷺ که چونان نگین انگشتری همواره در طی قرون و اعصار درخشان بوده است. و سلام بر امام علی ﷺ. آن جلوه علیّ اعلا که در قلّه رفیع انسانیت و عدالت بر بشارک تاریخ بشریت چونان مشعلی پرفروغ، خوش می درخشد. در کلام علی ﷺ آفتاب حقیقت جلوه گر است و در سخن او خورشید عدالت تلالوئی زیبا دارد. صاحب این قلم را امید است که بتواند وصف او گوید و در مدح و ستایش او چیزی بنگارد. حقیقت او چنان زلال و شفاف است که نیازمند مدح و ثنا نیست و دل ها چنان مشتاق حقیقت اویند که بی هیچ دریغ و تأمل، صدای این حقیقت را می شنوند و از چشمه زلال و گوارای آن می نوشند.

علامه طباطبائی ﷺ، آن عارف حکیم در غزلی زیبا فرموده است:

من به سرچشمه خورشید نه خود بردم راه

ذره ای بودم و مهر تو مرا بالا برد

این کمترین که جز عشق علی ﷺ چیزی در کف ندارد با الهام از سروده فوق چنین

مترنم شده است که:

ذره را باد به هر سود ببرد اما من

دلخوشم سوی تو آیم چو دلم شیدا برد

ذره گری بی‌سر و پا رقص‌کنان می‌آید
 ذمّ او نیست جنون، چون که دلش لایلا بُرد
 قنبر عشق نگر لاف مزن نزد نگار
 همه جاننش بشد از دست، دلش مولا بُرد
 بزم عاشق که سراپرده نور ازلی است
 عارف اندر سفر فیض به یک سودا بُرد

«غرورالحکم و دررالکلم» اقیانوسی بی‌کرانه از گوهرهای حکمت و دانش و دُرهای معرفت و بی‌شائبه است، آن‌ها که سالک سبیل هدایت و راهی طریق معرفت‌اند، در این کتاب عظیم مقصود و غنوب خویش را پیدا می‌کنند و از سرچشمه نور و حکمت، دُردهانه‌های طریقت و شریعت و حقیقت را اصطیاد می‌کنند. حکمت اشراق را در کلمات علی علیه السلام باید جست و شواهد ربوبیت را در مطاوی سخنان نغز او باید یافت. ما در این کتاب، کوشیده‌ایم متن سخنان امام علی علیه السلام را همراه با ترجمه‌ای روان به محضر فارسی‌زبانان تقدیم کنیم و صد البته که خود را مبرای از خطا و اشتباه نمی‌دانیم. امید که این اثر مطبوع طبع ارباب علم و معرفت در گِرد و فردای قیامت و در روز حشر دستگیرمان باشد.

گر خطا گفتیم اصلاحش تو کن مصلحتی تو را نه سلطان سخن

فم - محسن غروی‌ان

زمستان ۹۴